

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/27/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200245
Dátum vydania rozhodnutia:	13.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4012200245.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: U. P., bytom Y., právne zastúpeného JUDr. Namirom Alyasrym, PhD., advokátom so sídlom v Nitre, Štúrova 13, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava (právny nástupca po Krajskom riaditeľstve policajného zboru v Nitre), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. KRPZ-NR-KDI-SK-113/2011 zo dňa 9.11.2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/17/2012-145 zo dňa 28.5.2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/17/2012-145 zo dňa 28.5.2013 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. p. KRPZ-NR-KDI-SK-113/2011 zo dňa 9.11.2011 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva PZ v Nitre sp. zn. ORPZ-NR-ODI2-Pr-872/2011 zo dňa 22.8.2011 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na nové konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 689,85 Eur k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Nitre rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. p. KRPZ-NR-KDI-SK-113/2011 zo dňa 9.11.2011, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného riaditeľstva PZ v Nitre, Okresného dopravného inšpektorátu, č. p. ORPZ-NR-ODI2-Pr-872/2011 zo dňa 22.8.2011 o uznaní žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa dopustil tým, že nejazdil dostatočne pri pravom okraji vozovky, následkom čoho mal s vozidlom prejsť do protismeru jazdy, kde sa bočne zrazil s protiidúcim vozidlom. Podľa § 22

ods. 2 písm. c/ zákona o priestupkoch uložil žalobcovi pokutu vo výške 400 Eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov.

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu žalobcovi nepriznal.

Krajský súd konštatoval, že správne orgány v konaní dostatočne a objektívne zistili skutkový stav veci a tento aj správne posúdili, preto bolo napadnuté rozhodnutie aj postup žalovaného v súlade so zákonom.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že pri preskúmvaní rozhodnutia žalovaného sa obmedzil len na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, boli relevantné, najmä kvôli prameňu, z ktorého vychádzali, alebo či neboli porušené niektoré procesné zásady správneho konania a ďalej skúmal, či vykonané dôkazy logicky robili možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel.

Krajský súd uviedol, že z administratívneho spisu žalovaného vyplynulo, že prvostupňový správny orgán vykonal vo veci náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to najmä záznam dopravnej nehody zo dňa 6.6.2011, zápisnica o obhliadke miesta dopravnej nehody, náčrtok z miesta dopravnej nehody ako i fotodokumentácia z miesta nehody, z ktorých vyplynulo, že úsek cesty, na ktorom došlo k dopravnej nehode, nebol rovný a cesta sa tam mierne zužuje; v čase nehody (denná doba asi 13.08 hod.) pršalo, cesta bola mokrá. Z vyjadrenia vodiča nákladného vozidla U. M. a jeho spolujazdca K. V. vyplynulo, že keď vyšiel hore smerom pri Seleneckom kopci, jazdil pri pravom okraji cesty, videl, že oproti jazdilo nejaké vozidlo, ktoré keď sa priblížilo na pomerne krátku vzdialenosť, začalo zrazu prechádzať do protismeru. On začal uhýbať doprava a brzdiť, vyšiel až na pravý okraj cesty, ale napriek tomu došlo k zrážke. V spätnom zrkadle videl, že vozidlo pokračovalo smerom na Nitre, on medzitým už stál a keď zistil, že v jeho vozidle k zraneniu nedošlo, zavolať políciu. Vodič poškodeného vozidla na miesto nehody nedošiel a zostal pri vozidle. Žalobca podal do záznamu vysvetlenie, v zmysle ktorého v čase nehody pršalo, cesta bola mokrá, vozidlo bolo po technickej stránke bez závad, viditeľnosť nebola obmedzená a ako jazdil v časti pri Seleneckom kopci, myslel si, že jazdí vo svojom jazdnom pruhu, zrazu pred sebou zbadal nákladné vozidlo a strhol volant doprava, no napriek tomu sa s nákladným vozidlom bočne zrazil. Po zrážke mu zhasol motor a vozidlo pokračovalo bez brzdenia dolu svahom k Nitre, zastavil asi po 400 metroch. Z doplnenia výpovede vyplynulo, že žalobca jazdil rýchlosťou asi do 90 km/h a ako vyšiel na horizont kopca, tak zbadal auto a začít bočný náraz. Po náraze zostal stáť s autom hneď pod kopcom. Žalobca tvrdil, že zavinením nehody si nie je istý a podľa jeho názoru neprešiel do protismeru; zároveň tvrdil, že zápisnica z ohliadky dopravnej nehody obsahuje skutočnosti v rozpore s náčrtkom z miesta nehody a tiež to, že správny orgán v prvom stupni ho nepoučil podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku.

Krajský súd tieto námietky žalobcu považoval za účelové a v rozpore so zabezpečenými dôkazmi a samotným spisovým materiálom, nakoľko nesporne účastníci dopravnej nehody, a to vodič M. a jeho spolujazdec V. zhodne popisovali priebeh dopravnej nehody. Nebolo zrejmé, ktoré skutočnosti v zápisnici obhliadky miesta dopravnej nehody boli v rozpore s náčrtom z miesta nehody a o aké rozpory vo výpovediach by konkrétne malo ísť. Podľa krajského súdu zo spisu vyplynulo, že ťažiskové úlomky boli zadokumentované v jazdnom smere smerom na Levice; ostatné úlomky mohli byť vplyvom nárazu roznesené, avšak žalobca opomenul samotnú jazdu svojho motorového vozidla, keďže i vozidlo Renault mohlo svojou zotrvačnosťou niektoré menšie úlomky premiestniť a nemožno odhliadnuť ani od samotnej skutočnosti, že dopravná nehoda sa stala v podstate v špičke cez deň a časť úlomkov mohla byť roznesená i inými motorovými vozidlami. Krajský súd zhodne so závermi žalovaného konštatoval, že nešlo o úlomky, ktoré pri ich zabezpečení by mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre žalobcu, lebo z dokumentácie vyplynulo, že najväčšie úlomky, ktoré boli zanechané na ceste po dopravnej nehode, boli zadokumentované.

K námietke žalobcu o nepoučení podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku, krajský súd vyslovil domnienku, že táto námietka zrejme smerovala k úkonu žalobcu, ktorý urobil v priebehu súdneho konania, keď súdu predložil znalecký posudok č. 12/2012.

Z obsahu predloženého znaleckého posudku vyplynulo, že žalobca znalcovi zadal otázky a predložil mu jemu dostupné písomné podklady. K tomuto znaleckému posudku súd uviedol, že tento nemohol byť podkladom pre postup súdu v zmysle ust. § 250i ods. 3 O.s.p., keďže znalec v ňom vychádzal iba z podkladov predložených žalobcom, a navyše riešil v ňom i právne otázky, keď v odpovedi na úlohu č. 5 konštatuje „že rozhodnutie policajného orgánu o príčine dopravnej nehody U. P., vodičom vozidla Renault, že prešiel do protismeru a tam narazil do protiúderového vozidla MAN, technicky nie je opodstatnené“. Podľa krajského súdu znalec konštatoval a nevylúčil, že z hľadiska technického spôsobu jazdy žalobcu bol nesprávny (odpoveď na úlohu č. 3) a že vzájomná poloha vozidiel v mieste stretu vzhľadom na spôsob a poškodenie vozidiel nenásvedčovali tomu, že by pred zrážkou vykonali vyhýbací manéver, pretože v mieste stredového kontaktu sa obe vozidlá pohybovali protismerne tak, že pozdĺžne osy ich vozidiel a smery vektorov ich rýchlosti boli protismerné - súbežný priebeh. Podľa súdu ak by vodič M. mal porušiť povinnosti vodiča tak, že nejazdil dostatočne v pravom boku svojho jazdného pruhu (čo vylučuje výpoveď spolujazdca), toto by iba mohlo zakladať samostatnú zodpovednosť vodiča M. za porušenie povinnosti vodiča, nie však jeho spoluúčasť na zavinení dopravnej nehody tak, ako je opísaná v skutku prvostupňového rozhodnutia.

K námietke žalobcu, že žalovaný nevykonával dostatočné dokazovanie pri objasňovaní priestupku, lebo si nezabezpečil potrebné podklady, a to vyššie uvedený znalecký posudok krajský súd uviedol, že žalobca podal vysvetlenie podľa § 60 ods. 2 zákona o priestupkoch, teda v štádiu podozrenia zo spáchania dopravného priestupku a v tomto štádiu neuviedol svoj návrh, aby bol zabezpečený znalecký posudok, čo by v tomto štádiu ani nebolo možné, avšak bol by to podklad napríklad pre prvostupňový správny orgán, ktorému vec (spisový materiál) podľa § 60 ods. 3 písm. d/ priestupkového zákona bola predložená na prejednanie. Žalobca mal možnosť oboznámiť sa so spisovým materiálom v čase pred vydaním rozhodnutia o uznaní jeho viny ešte pred nariadením ústneho pojednávania, keďže predvolanie riadne prevzal 15.8.2011, mohol sa oboznámiť s podkladmi a na ústnom pojednávaní predniesť takýto návrh, čo neurobil. Žalobca bol riadne poučený podľa § 73 ods. 2 zákona o priestupkoch, z obsahu ktorého jednoznačne vyplynulo, že aj v tomto štádiu obvinený mohol uplatňovať svoje práva, navrhopovať dôkazy na svoju obhajobu a podávať návrhy.

Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave s tým, že vykonané dokazovanie bolo v dostatočnom rozsahu a náležite vyhodnotené, a preto podľa § 250i ods. 2 O.s.p. nepovažoval za potrebné ho rozšíriť. Tiež poukázal na judikatúru EŠLP, ako i nález Ústavného súdu (I.US 402/08, I.US 342/2010), v zmysle ktorých sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ktorý by neprivodil účastníkovi priaznivejší výsledok, ale iba vtedy, ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci.

Z uvedených dôvodov považoval krajský súd rozhodnutie žalovaného za správne, riadne odôvodnené a vydané v súlade so zákonom na základe dostatočne zisteného skutkového stavu.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a domáhal sa jeho zmeny a zrušenia rozhodnutia žalovaného. Pre prípad úspechu si uplatnil náhradu trov konania.

Žalobca poukazuje na ustanovenie § 250i ods. 1 O.s.p. zdôraznil povinnosť správneho súdu vykonať dôkazy nevyhnutné na dostatočné preskúmanie napadnutého rozhodnutia, pričom nevyhnutnými dôkazmi sú predovšetkým také, na základe ktorých možno posúdiť podstatu námietok účastníka konania alebo dôkazy potrebné na spravodlivé posúdenie jeho tvrdení o tom, že bol ukrátený na svojich právach. Poukázal na požiadavku tzv. plnej jurisdikcie súdov v rámci správneho súdnictva, v ktorej ide o zákonnú možnosť súdu preskúmať nielen právnu, ale aj vecnú a skutkovú stránku rozhodnutia, čo predovšetkým znamená, že súd je oprávnený vykonávať dokazovanie. Teda súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán.

Žalobca uviedol, že žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nejazdil dostatočne pri pravom okraji vozovky, následkom čoho prešiel s vozidlom do protismeru jazdy, kde sa bočne zrazil s protiídúcim vozidlom zn. MAN, čím zapríčinil nehodu. Žalobca tu však zdôraznil, že uvedený záver nebol podložený žiadnymi relevantnými dôkazmi a teda nebolo zrejmé, z akých dôkazov k nemu žalovaný dospel.

Žalobca nesúhlasil ani s názorom krajského súdu o nedostatočnosti predloženého znaleckého posudku z dôvodu, že znalec vychádzal iba z podkladov, ktoré mu boli odovzdané zo strany žalobcu. V posudku totiž bolo jasne uvedené, z čoho znalec vychádzal. Z posudku vyplynulo, že príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bol nesprávny spôsob jazdy oboch vodičov, t.j. ich jazdy bez zabezpečenia dostatočného a bezpečného odstupu od úrovne stredovej čiary vozovky. Taktiež analýza fotodokumentácie dopravnej nehody nepreukázala, že príčinou dopravnej nehody bol len nájazd vozidla žalobcu vľavo od stredovej čiary, teda do protismerného jazdného pruhu vozovky.

Nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia žalovaného odôvodňoval žalobca tým, že fotodokumentácia vyhotovená z miesta dopravnej nehody sa nestotožňovala s obhliadkou miesta dopravnej nehody. Obhliadka miesta nehody, ani náčrtok, ani iný dôkaz uvádzaný žalovaným, okrem fotodokumentácie, nepotvrďovali umiestnenie výstražného trojuholníka na cestu. Bolo preto dôvodné sa domnievať, že tento bol umiestnený na cestu po vykonaní obhliadky miesta dopravnej nehody ako aj plánikov a náčrtkov. Teda bol položený na cestu bezprostredne pred vykonaním fotodokumentácie. Vyhotovená fotodokumentácia z miesta nehody musí potvrdzovať skutočnosti uvedené v obhliadke miesta dopravnej nehody. Fotodokumentácia ani náčrtok nepreukazujú, že žalobca prešiel do protismeru, pričom toto tvrdenie vyvrátil aj znalec v predloženom posudku.

Žalovaný tvrdil, že vodič vozidla MAN zastavil s vozidlom na mieste zrážky pri pravom okraji cesty v dôsledku vyhýbavého manévru doprava. Tieto tvrdenia žalovaného však opäť vyvracia posudok, ako aj fotodokumentácia z miesta dopravnej nehody. Žalovaný si protirečil, keď na jednej strane tvrdil, že vodič vozidla MAN zastavil na mieste dopravnej zrážky a na druhej strane konštatoval, že vodič vozidla MAN pri brzdení nemusel vyvolať taký brzdný účinok, ktorý by na komunikácii zanechal šmykovú stopu. Pokiaľ by teda bola pravda, že vodič vozidla MAN zastavil s vozidlom na mieste dopravnej zrážky, tak by nebol problém presne označiť miesto zrážky vozidiel, teda miesto dopravnej nehody, ale tento pokračoval v jazde a zastavil s vozidlom ďalej od miesta nehody.

Znalec spochybnil aj tvrdenie žalovaného, že podľa rozptylu úlomkov plastov mohol žalovaný vyvodiť záver, že k stretu vozidiel došlo v priestore pravého jazdného pruhu vozidla MAN. Žalobca poukázal na vyjadrenie vodiča vozidla MAN, že na mieste činu manipuloval s dôkazmi. Policajný orgán na mieste dopravnej nehody, prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný sa nevysporiadali s otázkou bezdôvodnej manipulácie s dôkazmi po dopravnej nehode vodičom vozidla MAN. Vodič vozidla MAN teda konal v rozpore s ust. § 66 ods. 2 písm. e/ zákona o cestnej premávke, keď nevyznačil na ceste miesto odkiaľ dvierka premiestnil.

Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2011, sp. zn. 3Sžo/133/2010, podľa ktorého: „Ak sú pochybnosti o príčinách dopravnej nehody, je táto skutočnosť dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu a postihu za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci...“.

Opätovne žalovanému vytkol, že nebol riadne poučený v zmysle § 33 ods. 1 Správneho poriadku. Podľa žalovaného postačovalo poučenie podľa § 73 ods. 1 a ods. 2 zákona o priestupkoch, pretože toto v širšom slova význame obsahuje aj poučenie podľa správneho poriadku. V súvislosti s uvedeným žalobca citoval z nálezů Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 22/2002: „Ak vydaniu rozhodnutia predchádzal taký postup správneho orgánu, ktorý možno označiť za nezákonný, pričom táto nezákonnosť sa prejavila nerešpektovaním základného práva sťažovateľov, napadnutým rozhodnutím bolo porušené základné

právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1.“

Žalobca ďalej namietal vyjadrenie žalovaného, že žalobca nezastavil s vozidlom bezprostredne po dopravnej zrážke a s týmto pokračoval ďalej v jazde celkovo 400 metrov. Pripomenul, že toto konanie možno odôvodniť skutočnosťou, kedy pri vyradení činnosti motora žalobcovho vozidla (z dôvodu zrážky), došlo k vyradeniu činnosti posilňovača bŕzd, čím sa intenzita brzdenia dráhy neprimerane zväčšuje. Preto bolo vozidlo žalobcu zastavené cca 300 m od miesta zrážky, ako bolo uvedené v zápisnici o ohliadke miesta dopravnej nehody. Žalovaný uvádza celkovo 400 m, nedal si pritom námahu, aby uvedené konfrontoval so zápisnicou o ohliadke miesta dopravnej nehody. Vyjadrenie žalovaného, že vodič vozidla MAN oznámil udalosť na linku 158, vyznievalo v celom kontexte zavádzajúco, keďže rovnako žalobca oznámil telefonicky vznik dopravnej nehody.

Podľa názoru žalobcu žalovaný pochybil pri vykonávaní ohliadky miesta činu, keďže ju nevykonával a nezachytil tak, ako situácia skutočne po nehode nastala a teda nezachytil všetky dôkazy, o ktoré sa žalovaný opiera. Fotodokumentácia z miesta dopravnej nehody nezodpovedala skutočnostiam, ktoré nastali po nehodovej udalosti. Taktiež ohliadka miesta dopravnej nehody nezodpovedala vyhotovenej fotodokumentácii. Čas vyhotovenia fotodokumentácie nehody nezodpovedal skutočnému času vykonania fotodokumentácie nehody. V priestupkovom spise sa nenachádzal záznam o tom, že by bol fotoaparát, ktorým bola vykonávaná fotodokumentácia dopravnej nehody, poškodený.

Žalobca zdôraznil, že nebolo jeho snahou akýmkoľvek spôsobom vyhnúť sa právnej zodpovednosti za spáchaný dopravný priestupok, ako konštatoval žalovaný; naopak žalobca považoval postup žalovaného za taký, ktorým sa tento snažil za každú cenu obhajovať svoj nezákonný postup, pričom svoje rozhodnutie oprel o dôkazy, ktoré nepotvrdili ani nepreukázali, že k dopravnej nehode došlo tak, ako to uviedol, pričom závery žalovaného spochybnil aj súdny znalec tvrdiac, že k dopravnej nehode nemohlo dôjsť tak, ako uviedol žalovaný.

Žalobca preto trval na tom, že zo strany správnych orgánov nebol skutkový a skutočný stav veci zistený riadne a rozpory neboli odstránené tak, aby bolo rozhodnutie žalovaného jasné a presvedčivé.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a v plnej miere sa s ním stotožnil.

Žalovaný k predloženému znaleckému posudku uviedol, že tento vypracoval znalec na základe žiadosti žalobcu, pričom krajský súd sa ním riadne zaoberal a preskúmal ho a uviedol, že znalec v ňom vychádzal iba z podkladov predložených zo strany žalobcu, kde navyše riešil aj právne otázky, ktoré mu neprináležia, s čím sa stotožnil aj žalovaný.

Žalovaný uviedol, že žalobcovi bola daná možnosť pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k získanému podkladu i k spôsobu jeho zistenia, avšak tento nemal žiadne doplňujúce návrhy, pričom v žalobe už poukazoval na znalca. Dodal, že v procesnoprávných vzťahoch má správny orgán nadradené postavenie vo vzťahu k účastníkom konania, z čoho vyplýva skutočnosť, že správny orgán je oprávnený vykonávať dôkazy aj rozhodnúť, ktoré dôkazy netreba vykonať. Takto postupuje správny orgán najmä vtedy, ak by išlo o preukazovanie skutočností zjavne nepotrebných, nadbytočných, alebo praxou ustálených. Z uvedeného dôvodu námietky ohľadom znaleckého posudku považoval žalovaný za nedôvodné a bezpredmetné, pričom znaleckým posudkom sa žalovaný zaoberal aj v návrhu na obnovu konania.

K tvrdeným vadám rozhodnutia žalovaný vyjadril názor, že zo strany žalobcu išlo len o špekuláciu a jeho ničím nepodložené tvrdenie, zvlášť keď tento po zrážke s nákladným vozidlom MAN ďalej pokračoval v jazde a zastavil až po cca 400m.

Nesúhlasil s názorom žalobcu, že žalovaný si v napadnutom rozhodnutí protirečil; mal za to, že zo strany žalobcu išlo o mylné ponímanie situácie a že tento zrejme nerozumel významu použitej argumentácie vo vzťahu k uhýbavému manévru vodiča nákladného vozidla MAN, kde v rozhodnutí poukazoval na skutočnosť, že vodič vozidla MAN pri brzdení nemusel vyvolať taký brzdný účinok, ktorý na komunikácii by zanechal šmykovú stopu vzhľadom na svoju rýchlosť jazdy a skutočnosť, že sa jednalo o vozidlo kategórie N3 s prevádzkovou hmotnosťou 8000 kg, ktoré vykonávalo uhýbavý manéver doprava s cieľom zabránenia vážnejšej dopravnej zrážke pri súčasnom brzdení, ktorú kolíziu vyvolal žalobca. Zanechanie brzdných stop na vozovke by bolo možné pri intenzívnom prudkom brzdení a vyvolanom šmyku, avšak s takým vozidlom by sa až nepravdepodobne vykonával uhýbavý manéver doprava a nezostalo v takom postavení, ako to vyplynulo z fotodokumentácie, čo v prípade, že by k tejto duchapritomnosti a včasnému zareagovaniu zo strany vodiča vozidla MAN nedošlo, tak by v konečnom dôsledku došlo k vážnejšiemu rozsahu následkov dopravnej nehody.

Podľa žalovaného boli dôkazy vyhodnotené správne, napadnuté rozhodnutie o merite veci bolo v intenciách zákona a spáchanie priestupku žalobcom bolo dostatočne preukázané spisovým materiálom. Pri rozhodovaní o merite veci žalovaný vychádzal zo základných zásad správneho konania. Dodal, že so skutkovými a právnymi závermi správnych orgánov na základe podnetu preskúmania zákonnosti žalobcom sa stotožnila aj okresná a krajská prokuratúra.

IV.

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Prvostupňový správny orgán uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g/ zákona o priestupkoch, pretože svojím konaním porušil ustanovenie § 9 ods. 1/ s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení tým, že ako vodič vozidla Renault EČV: O. po ceste 1/51 smerom na Nitrú nejazdil dostatočne pri pravom okraji vozovky, následkom čoho prešiel s vozidlom do protismeru jazdy, kde sa bočne zrazil s protiúdcim vozidlom vodiča M. značky MAN, EČV: V., čím zapríčinil dopravnú nehodu. Podľa § 22 ods. 2 písm. c/ zákona o priestupkoch boli žalobcovi uložené sankcie vo forme pokuty vo výške 400 Eur a zákazu činnosti viesť motorové vozidlo po dobu 6 mesiacov.

Prvostupňový správny orgán vychádzal zo záznamu dopravnej nehody zo dňa 6.6.2011, zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody, náčrtku z miesta nehody na ceste, ako i z fotodokumentácie, z ktorých dospel k vyššie uvedenému záveru.

O odvolaní žalobcu proti prvostupňovému správne rozhodnutiu rozhodol žalovaný tak, že ho zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. K námietke žalobcu, ktorou vyvracal tvrdenie žalovaného, že nejazdil dostatočne pri pravom okraji vozovky, uviedol, že práve z fotodokumentácie a náčrtku bolo zrejmé, že zadokumentované stopy svedčili o skutočnosti, že ku zrážke vozidiel došlo zo smeru jazdy účastníka konania v protismernej časti vozovky. Toto vyplynulo aj z výpovede vodiča M. a jeho spolujazdca V.. Zo samotnej výpovede žalobcu bolo zrejmé, že polohou svojho vozidla v čase pred zrážkou si nebol istý, nakoľko uviedol, že „...ako som jazdil v časti pri Seleneckom kopci, tak si myslím, že som jazdil vo svojom jazdnom pruhu, zrazu som pred sebou zbadal nákladné vozidlo...“.

K tvrdenej manipulácii s najväčším úlomkom (dverami z boku vozidla vodiča M.) došlo, čo však v listinných dôkazoch bolo zaznamenané.

K procesným okolnostiam správneho konania v odvolaní, ktoré účastník konania namieta, uviedol, že správny orgán zamietol podané návrhy splnomocneného zástupcu, nakoľko tieto nepovažoval za relevantné a boli dostatočne v listinných dôkazoch nachádzajúcich sa v predmetnom spisovom materiáli obsiahnuté a ich ďalšie zisťovanie by nijako nedopomohlo v konaní.

K uloženým sankciám žalovaný uviedol, že pri určení druhu sankcie a jej výmery prihliadol na závažnosť

priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatela, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní. Odvolací orgán, s prihliadnutím na závažnosť priestupku a mieru jeho závažnosti, dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán uložil sankciu za priestupok, pričom pri určovaní výšky a druhu sankcie prihliadal na okolnosti, ktoré majú na výšku a druh sankcie vplyv a tieto v odôvodnení rozhodnutia rozpisal. Určenie výšky sankcie v rámci určeného rozpätia bolo výsledkom správneho uváženia. Odvolací správny orgán dospel k záveru, že uloženie sankcie pokuty a zákazu činnosti za porušenie pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom bude na účastníka konania dostatočne výchovne pôsobiť, bude viesť k jeho náprave a splní u neho prevýchovný charakter (individuálna prevencia). Uložená sankcia má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávneho konania a primerane chrániť spoločnosť (generálna prevencia). Preto odvolací správny orgán vzhľadom na generálnu a individuálnu prevenciu považoval sankciu uloženú prvostupňovým správnym orgánom účastníkovi konania za opodstatnenú a adekvátnu

V.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250ja ods. 1 O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania bolo dôvodné a preto rozsudok súdu prvého stupňa z nižšie uvedených dôvodov zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení rozhodnutia ORPZ, ODI Nitra, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. g/ zákona o priestupkoch, pretože nejazdil dostatočne pri pravom okraji vozovky, čím zapríčil stret s protiúdcim vozidlom a zaviniel tak dopravnú nehodu.

Žalobca namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu tvrdiac, že správne orgány nijakým spôsobom vierohodne nepreukázali, že k stretu vozidiel došlo výlučne porušením povinnosti to strany žalobcu.

Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil so žalobou súdu prvého stupňa aj znalecký posudok č. 12/2012 vypracovaný Ing. L. N., znalcom z odboru doprava cestná. Z uvedeného posudku o.i. vyplynul záver, že ku kontaktu vozidiel mohlo dôjsť v priestore stredovej čiary vozovky, s presnosťou 0,2m na obe strany, presnejšie však nebolo možné lokalizovať miesto stretu, ďalej záver, že ani jedno vozidlo nebolo v čase streu vo vyhábacom manévri vpravo (napriek tvrdeniam vodičov oboch vozidiel), ako aj skutočnosť, že príčinou nehody z technického hľadiska bol nesprávny spôsob jazdy oboch vodičov bez zabezpečenia dostatočného odstupu od stredovej čiary, pričom analýzou fotodokumentácie nebolo možné dôjsť k jednoznačnému záveru o tom, že nehodu zapríčil len vodič vozidla Renault.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o priestupkoch priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch sa priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky dopustí ten, kto poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o cestnej premávke vodič je povinný na vozovke alebo v jazdnom pruhu jazdiť

vpravo pri pravom okraji vozovky alebo jazdného pruhu; to neplatí pri obchádzaní, predchádzaní, otáčaní alebo odbočovaní.

Podľa 137 ods. 2 písm. c/ zákona o cestnej premávke porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

Podľa § 51 zákona o priestupkoch ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 32 ods. 1 zákona Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si zaobstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov.

Zo skutkových zistení vyplynulo, že žalobca ako aj vodič vozidla zn. MAN tvrdili, že predtým, ako došlo k stretu ich vozidiel, vykonali vyhýbací manéver vpravo, aby zabránili zrážke. Správny orgán sa však priklonil k tomu, že takýto manéver vykonali len vodič vozidla MAN, pričom tomu nasvedčovala aj výpoveď jeho spolujazdca. Bez bližšieho zdôvodnenia však správny orgán neveril obdobnému tvrdeniu žalobcu. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že ani jedno vozidlo nevykonávalo vyhýbací manéver vpravo. Žalovaný ďalej vychádzal z náčrtku a z fotodokumentácie z miesta nehody, z ktorých si vyvodil záver o tom, že nehodu zapríčinil výlučne žalobca tým, že nejazdil dostatočne vpravo. Žalobca však od počiatku tvrdil, že tento záver nie je jednoznačný a nebol ničím podložený. Znalec v posudku dospel k záveru, že nebolo možné určiť presne pozíciu vozidiel, obe vozidlá sa nachádzali pri stredovej čiare, s odchýlkou 0,2m na jednu alebo druhú stranu.

Jednou z povinností správneho orgánu v priestupkovom konaní je jeho povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci - to znamená objasniť okolnosti skutku a zistiť stav veci tak, aby neexistovala pochybnosť o tom, že sa skutok stal.

V danom prípade žalobca v správnom konaní trval na svojej verzii a tvrdil, že správny orgán bez riadneho dokazovania a odstránenia všetkých pochybností dal prednosť verzii jedného z účastníkov konania, zatiaľ čo jeho verziu zamietol ako nepravdivú. Správny orgán pritom nevysvetlil a nezdôvodnil, prečo nepovažoval tvrdenie žalobcu za vierohodné, resp. prečo ho nepripustil aspoň ako možné alebo pravdepodobné. Pritom žalovaný určitým spôsobom pozmenil (spochybnil?) skutočnosti vyplývajúce z administratívneho spisu, že žalobca zastal 300m od nehody (žalovaný opakovane uvádzal 400m), avšak nie preto, že by chcel z miesta nehody odísť ale preto, že jeho vozidlo nebolo možné v dôsledku nárazu ihneď zastaviť (spôsob, akým to žalovaný prezentoval v rozhodnutí aj vo vyjadreniach, vytváral dojem, že žalobca z miesta nehody odišiel, nezastal bezprostredne po nehode). Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný nevyprodukoval žiaden jednoznačný dôkaz svedčiaci o tom, že k stretu vozidiel došlo v priestore vozidla MAN.

Správne orgány podľa názoru odvolacieho súdu opomeli základnú úradnú povinnosť orgánov objasňujúcich priestupok - z úradnej povinnosti, prihliadajúc na práva obvineného z priestupku, zabezpečiť, vykonať a vyhodnotiť dôkazy tak, aby bol skutkový stav bezpochybne zistený a preukázaný a to najmä za situácie, keď žalobca od počiatku nesúhlasil so zisteniami, z ktorých vychádzalo preskúmané rozhodnutie.

Odvolací súd zdôrazňuje, že úlohou príslušníkov PZ nie je za každú cenu usvedčiť vodiča zo spáchania priestupku, ale v prvom rade objektívne zistiť skutkový stav a až potom, keď už niet ani najmenších pochybností o tom, že sa skutok nemohol stať inak, môže uznať páchatel'a skutku vinným a potrestať ho.

Odvolací súd konštatuje na rozdiel od súdu prvého stupňa, že existujú pochybnosti o porušení dopravných predpisov žalobcom. Správne orgány rozhodli bez toho, aby existoval dôkaz jednoznačne

svedčiaci o vine žalobcu. Žalobca sám nechal vyhotoviť znalecký posudok, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu, dostatočne spochybnil záver žalovaného, že jediným vinníkom nehody bol žalobca. Hoci uvedený posudok nebol predložený v správnom konaní, odvolací súd naň prihliadol, nakoľko je z neho zrejmé, že skutkový stav, z ktorého vychádzal žalovaný, nebol dostatočne a bezpochybné preukázaný. Krajský súd znižoval hodnovernosť posudku a s týmto názorom sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu stotožnil aj žalovaný, tvrdiac, že znalec vychádzal len z podkladov poskytnutých mu žalobcom. Z posudku je však zrejmé, že podklady, z ktorých vychádzal (poloha vozidiel, ich poškodenie, polohy úlomkov na vozovke, výpovede účastníkov nehody...) boli totožné, z akých vychádzal pri hodnotení skutkového stavu žalovaný. Rovnako nemožno uvedený posudok odmietnuť ako dôkaz v konaní púhym tvrdením, že znalec v ňom vyslovil aj právne závery. Podľa odvolacieho súdu konštatovanie znalca, že „...rozhodnutie policajného orgánu o príčine dopravnej nehody U. P., vodičom vozidla Renault, že prešiel do protismeru a tam narazil do protiúduceho vozidla Man, technicky nie je opodstatnené...“ nemožno považovať za riešenie právnej otázky. Znalec len vyslovil záver, že z poskytnutých vstupných informácií (totožných s tými, z ktorých vyvodzoval závery žalovaný) nebolo možné dôjsť k záveru o zapríčinení nehody výlučne žalobcom.

Podľa názoru odvolacieho súdu má uvedený znalecký posudok rovnakú dôkaznú váhu ako ostatné dôkazy a nesmie byť na ujmu objektívnosti zistenia skutkového stavu skutočnosť, že nebol vyhotovený na žiadosť správneho orgánu.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru o tom, že zistený skutkový stav, z ktorého vychádzal žalovaný, nebol dostačujúci na vyvodenie jednoznačného záveru o výlučnom zavinení dopravnej nehody žalobcom. V prípade, keď existuje čo len pravdepodobná možnosť, že k nehode nedošlo len zavinením zo strany žalobcu, teda že sa skutok stal inak, ako to ustálil žalovaný (čo z dodatočne doloženého znaleckého posudku vyplynulo) a zároveň sa správneho orgánu nepodari bezpochybné preukázať výlučné zavinenie nehody žalobcom, bude nevyhnutné zastaviť priestupkové konanie so zreteľom na ustanovenie § 76 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch a zásadu prezumpcie neviny, ktorá zahŕňa aj zásadu „in dubio pro reo“ uvedenú v ustanovení § 73 ods. 1 zákona o priestupkoch, prípadne bude musieť žalovaný dokazovať mieru zavinenia u oboch účastníkov nehody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade týchto zistení považoval skutkový stav za neúplne zistený a preto s poukazom na § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v zmysle § 11 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. vo výške 689,85 Eur podľa vyčíslenia právneho zástupcu žalobcu za päť úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd - vyjadrenie žalobcu z 2.7.2012, účasť na pojednávaní dňa 12.3.2013, účasť na pojednávaní dňa 28.5.2013, písomné podanie na súd - odvolanie) á 130,16 (za jeden úkon právnej služby) + 7,81 Eur (režijný paušál za každý úkon) v celkovej sume 689,85 Eur, ktorú sumu je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcovi žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v Z. V. a.s.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.